

*November 2013 – januari 2014
Projektmedarbetare Jonas Johansson & Jessika Dahl Gidlund
Uppdragsgivare: Eva Fors utbildningschef Nordanstig kommun*

Presentation

- Utbildningskommun Nordanstig -

Samverkan mellan kommunala skolor och vårdnadshavare för ökad målpuppfyllelse i årskurs 9

NORDANSTIGS KOMMUN

Bakgrund och nulägesanalys

Projektgruppen "Utbildningskommunen Nordanstig" i Nordanstigs kommun vill öka samverkan mellan kommunens skolor och vårdnadshavare. Via en central föräldraförening kan medlemmar från samtliga skol-orter i kommunen skapa en god grund för denna samverkan. I framtiden kan olika aktörer bidra till ökad kvalitet för den kommunala skolan med extra hjälp på vägen. Gnistan till ett ökat initiativ kom från vårdnadshavare när Nordanstig kommun enligt lärarförbundets fackliga organisation utsåg Nordanstig kommun till Sveriges näst sämsta skolkommun 2012. I 2013 års rapport har dock Nordanstig kommun klättrat 52 placeringar till plats 237, tack vare samverkan mellan elever, lärare, skolledare och vårdnadshavare.

Vårdnadshavare har haft ett behov av att veta var de kan börja ta vid i arbetet med att stötta kommunens skolor, vilket föranlett till att utbildningschef Eva Fors anställt två projektledare. I samråd med vårdnadshavare och skolors rektorer i projektet "Utbildningskommunen Nordanstig" har de valt att fokusera på elevernas måluppfyllelse för årskurs 9, som 2011/2012 har minskat i resultat. De två projektanställningarna har med fokus på elevernas och lärares nuvarande tillgångar och behov nu get förslag kring möjliga samverkansprojekt och kommunikativa åtgärder för de kommunala skolorna. De ska även titta på vad, var och hur framtida satsningar på skolan kan bidra till en god kommunikation mellan skolan och vårdnadshavare.

Syfte med projekt

1. Att utifrån rektorer, lärare och elevers önskemål hitta relevanta områden med idéer för ökade resurser från kommunens och vårdnadshavares samverkan som bidrar till ökad måluppfyllelse hos årskurs 9.
2. Hitta interna och externa kommunikativa åtgärder hos Nordanstigs kommun för att effektivare samordna skolpersonal, vårdnadshavare och elever som bidrar till en positiv anda för skolan som en viktig del av kommunens verksamhet.

Mål

Kartlägga behovs- och tillgångsanalyser hos elever och personal som mynnar ut i en kommunikationsplan. Utifrån de behov och tillgångar som identifieras hos elever och personal görs en projektplan med exempel på hur skolans olika områden kan bearbetas. Där vårdnadshavare och utomstående aktörer i samverkan med kommunen kan öka måluppfyllelsen hos skolornas elever. Dagens och kommande projektsatsningar hos Nordanstigs kommunala skolor ska konkretiseras, utvecklas och kommuniceras. I projektplanen kommer därför exempel tas fram i förmån till ökat anseende och inspiration till vårdnadshavare via samverkan i relevanta kanaler.

Önskat resultat

Ökad medvetenhet hos vårdnadshavare, politiker och kommunala skolor kring hur samverkan bidrar till de bästa förutsättningarna för elever i Nordanstig med fokus på kvalitativ utbildning. Öka elevers motivation via stöd från vårdnadshavare och skola som bidrar till att uppnå goda betyg i alla grundskoleämnen.

Budskap projekt

Att Nordanstigs kommun via samverkan med vårdnadshavare arbetar aktivt för att göra Nordanstigs kommun till en utbildnings- och skolkommun där alla lyckas i grundskolan.

Presentation projektledare

Jessika Dahl Gidlund – ansvar för elevernas tillgångar och behov i skolan.

Jonas Johansson – ansvar för skolläring och skolpersonalens tillgångar och behov i skolan.

Studiens upplägg

Informantintervju rektorer

Gruppintervjuer lärare

Gruppintervjuer elever

Enkäter lärare

Enkäter elever

Varför informantintervjuer?

För att skapa relevanta frågeställningar inför fokusgrupper med lärare och elever. Att diskutera kring specifika områden kräver en viss förkunskap hos intervjuaren där relevanta kategorier tas fram som underlag för diskussionen. Rektorerna används som källor för att ta fram mer specifika områden att arbeta utifrån vid intervjuer med lärare och elever.

Varför gruppintervjuer?

Vi letar efter ett kvalitativt resultat som kan säga något mer om den enskilda elevens livssituation och värld. Därigenom kan vi hitta relevant information som vi idag inte känner till kring elevens behov, vilket kan vara avgörande för hur de kan nå sina mål. Samtal mellan eleverna i olika ämnen bidrar till att identifiera viktiga tendenser, där fem grupper med minst fem elever per grupp är ett godtyckligt antal för att uppnå mättnad i utredningen. Intervjuerna spelas in, men transkriberas ej p.g.a. tidsbrist.

Varför enkät?

Gruppintervjuernas resultat ger inget generellt svar utan kartlägger mer elevernas resonemang och vilka åsikter som florerar hos dem. Det har varit extremt användbart för att kunna generera nya idéer till framtida projektsatsningar för vårdnadshavare, och den kommunala skolan. Efter fokusgrupperna har vi utifrån eleverna kunnat anpassa den efterkommande enkäten för att göra den så relevant som möjligt för dem. Enkäten skapades utifrån kommunikativa teorier och för att läsa ut deras inställningar i skolans interna kommunikation. Det har gett en mer korrekt bedömning i hur stor utsträckning elevernas intressen sett ut. Eleverna har även haft möjligheten att skriva en kommentar efter varje alternativ om det är något han eller hon velat utveckla med sitt svar.

Budget

Medel för två projektledare under perioden 2013-10-29 till 2014-01-31

Hur vet vi om vi lyckats?

Hur elevernas betyg utvecklar sig med tiden. Den lupp-enkät som genomförts vid ett tidigare tillfälle kan åter användas för att se om elevers attityder förändrats efter att de satsningar som rekommenderats genomförts skillnader i resultat direkt kan mätas. Projektledare kan göra återbesök efter ett år för att se om det blivit någon förbättring i samverkan mellan vårdnadshavare och den kommunala skolan och hur skolan arbetar med sin externa och interna kommunikation.

Uppföljning och ansvar

Projektledare genomför kommunikationsplan på uppdrag av utbildningschefen vid Nordanstigs kommun som vid projektets slut ser över material och planerar för en fortsättning av projektet ”Utbildningskommun Nordanstig”.

*Identifierade viktiga områden för ökade resurser och tillgångar hos den kommunala skolan från vårdnadshavare och kommun
Enligt rektorer, lärare & elever*

- Pedagogik och inläring
- Elevers kunskapskrav
- Socialt stöd
- Kontakt med skola
- Ledarskap och kommunikation (endast kommun)

Lösningar och Idéer för vårdnadshavare och de kommunala skolorna

Lösningar kommunala skolan

Ledarskap i förändringsarbeten, intern och extern kommunikation

För att Nordanstigs kommun ska skapa en god utbildningsmiljö har förslag med övergripande strategier tagits fram för de kommunala skolorna utifrån ovan områden. Det som kommunala skolor efterfrågas bearbeta ytterligare i framtiden är; ledarskap i förändringsarbeten, intern och extern kommunikation. Den externa kommunikationen grundar sig i en förflyttning med fokus på en mer enhetlig organisation där identitet, profil och image i framtiden hör ihop. Den externa kommunikationen bör i framtiden bearbetas i samverkan med vårdnadshavare inom projektet ”utbildningskommun Nordanstig” genom nedanstående förslag.

Lösningar vårdnadshavare

Bidra till god inställning för utbildning

Vårdnadshavares förhållningssätt bör vara att inte gå in allt för mycket i det praktiska lärandet för att öka elevers kunskaper. Snarare som inspiration via besök av skolan där en förälder kan berätta vad utbildning har betytt för dem och vad de idag arbetar med. Det är viktigt i och med den låga utbildningstradition som idag finns där pojkar till en viss grad inte anser sig behöva utbildning.

Att även hålla en god ton gentemot skola som organisation inför barnen och hellre uttrycka sin åsikt direkt till skolan eftersom barnen har sin skolplikt och måste gå dit och snarare hänvisa till att lyssna till skolan och dess lärare. Ett sätt att bearbeta utbildning som en viktig del i kommunen kan vårdnadshavare bidra med genom att hjälpa lärare vid ett eventuellt öppet hus på skolan.

Kreativa lösningar med lokala företag

Där vårdnadshavare arbetar nära skolan finns det säkerligen flera möjligheter att bidra till skolans kvalitet. Här kan det även handla om att vid besök av skolan inspirera elever genom praktiska övningar i olika ämnen som SO, NO, matte eller svenska. I Hassela finns ett gott exempel på hur lokala företag som Hassela SKI-Resort och Hassela Gripen intresserar sig för skolan med bad och liftkort vid friluftsdagar eftersom företagen är måna om skolan där deras arbetstagare har sina

barn. En tydlig problematik för skolan idag är transport och övriga resurser för att möjliggöra exempelvis utflykter.

Socialt stöd

I arbetet är det viktigt att skola och vårdnadshavare tillsammans arbetar med värdegrunder för barnen. Det är viktigt som förälder, fotbollstränare eller musiklektör att vara lyhörd och agera vid problem mellan barn. Den turbulens som kan uppstå på skolan är i de flesta fall till följd av dispyter från en aktivitet på barnens fritid. Det viktigaste för barnens inläring är att de får en trygg inlärningsmiljö där de kan lita på varandra.

Svenska för alla

I skolor med många nysvenska barn eller för de barn som behöver extra hjälp kan vårdnadshavare bidra genom att exempelvis läsa för barn och skapa möjligheter för dem att höra och förstå språket även utanför skolan. Genomgående är svenska språket ett hinder för vissa när det i själva verket är nyckeln för att kunna klara deras resterande skolarbete. Viktigt att komma ihåg är att kommunen ansvarar för att bidra med de medel som skolan kräver och att ledningen hos de kommunala skolorna ansvarar för att bidra med goda förutsättningar till lärarna. Lärarna ska få relevanta verktyg och relevanta resurser som hjälper de barn som behöver mer hjälp. Lärare efterfrågar bland annat att de tidiga åren i skolan genomsyras av läs- och skrivförståelse övningar i alla ämnen.

Ökad kontakt med skolan

Föräldrabesök efterlyses av lärare för yngre skolålder, så att vårdnadshavare får se hur det går till i skolan och för att barnen ska känna att vårdnadshavarna är delaktiga i skolan. Här räcker det att förälder är med någon timma med barnen för att de ska känna att de är intresserade av vad de gör på skolan.

Ett annat förslag är att lärare, vårdnadshavare och elever ska göra mer saker tillsammans för att få en god och bred relation till varandra. Förslag är att hålla det enkelt med en dag där de lagar mat tillsammans, har olika tävlingar i lag med femkamp i idrott eller att lösa matematiska problem. Att eleven ser sin förälders samarbete med lärare påverkar deras inställning och relation med lärarna.

Övergripande idé för samverkan

Öppet hus

En samverkande idé för att bidra till skolans interna såväl externa kontakter. Genom att skapa ett återkommande event för att bidra till allmänhetens insyn hos skolorna kan varje skola på sitt sätt visa upp elevers arbete eller visa hur det går till en "vanlig" skoldag där elever arbetar i olika projekt. Tanken är att dagen ska vara enkel och inte för mycket "show off" där vårdnadshavare på ett naturligt sätt kan ta del av skolans arbete och mötas för att prata skola mer lättsamt för att upprätthålla en god kontakt. Att sedan hålla ett öppet hus om året gör att vardera skola inte behöver dra ett jättestort lass varje gång utan andra gånger kan roa sig med att få besöka andra skolor.

I samband med att olika skolor har öppet hus-dagar ska dörren även stå öppen för övrig skolpersonal i kommunen så de kan se hur andra lärare och elever arbetar för att lära av varandra. Det blir en bidragande faktor till att kvalitén på de olika skolorna med tiden bör hålla samma standard genom dessa möten. Tanken är även att den framtida centrala föräldragruppen kan hjälpa till där det behövs eller rent av vara projektledare för skolans öppet hus-dag. Annars är det lätt att lärare får en orimlig arbetsbörda, där de små skolorna skulle drabbas mest. Det mest uppenbara valet av projektledare borde då vara de vårdnadshavare i den centrala föräldragruppen som har barn på den skolan där ett öppet hus ska hållas.

Den centrala föräldragruppen får då även bra grund för att träffas vid de olika orterna och få en bättre bild av varandras skolor. I och med att skolorna håller öppet hus så ofta borde det räcka för vårdnadshavarna att endast träffas vid dessa tillfällen. Vid ett öppet hus kan vårdnadshavare hålla möte innan allmänheten är välkommen till skolan för att sedan direkt kunna återkoppla deras möte i ett ytterligare möte med lärare och därefter med de resterande vårdnadshavare som sedan besöker skolan under öppet hus.

Exempel på schema för öppet hus dagar på ett år där orterna kan byta datum rullande från år till år men med samma fasta datum så det blir enkelt för lärare och vårdnadshavare att komma ihåg.

Sista helgen i september

Gnarp

Sista helgen i oktober

Jättendal och Harmånger

Sista helgen innan jul i december

Lönnergsskolan och träningskolan

Sista helgen i februari

Ilso

Sista helgen i April

Hassela

Sista helgen i Maj

Bergsjö 4-9

Slutsats

Arbetet har visat bilder ur skolans vardag om vilka tillgångar, men även behov som den kommunala skolan har. Exempel på åtgärder har tagits fram i effektivisering av skolan som organisation, vilka är viktiga för beslutsfattare och kommunens anställda. Att i framtiden bidra till beslut med en ökad insyn i varandras arbete där vikten av vårdnadshavares förhållningssätt kan bidra med i samverkan med skolan.

För att Nordanstigs kommun och vårdnadshavare ska skapa en god utbildningsmiljö är det viktigt att i dagsläget lyfta skolans främsta tillgångar för en ökad kännedom om skolans verksamhet. Genom exempel på aktiviteter och aktioner där kommun och vårdnadshavare ökar sin samverkan bidrar det till att stärka de interna och externa relationerna hos skolan. Allt i syfte för att öka kvalitén på elevers skolgång och bidra till att Nordanstigs kommun blir en attraktiv utbildningskommun för kommande generationer.